

Żyjemy w czasach miłosierdzia

Peregrynacja symboli ŚDM

Gwiazdkowe czyny miłosierdzia
w latach Wielkiej Wojny

ODWIECZNE SŁOWO STAŁO SIĘ CIAŁEM

Siostry i Bracia!

**„Ukazała się łaska Boga, która niesie
zbawienie wszystkim ludziom”
(Tt 2,11).**

Słowami św. Pawła
Apostoła liturgia na
uroczystość Narodzenia
Pańskiego określa zwięźle
to, co wydarzyło się w Betlejem tamtej
cichej i świętej nocy, gdy przyszedł
na świat Jezus Chrystus, prawdziwy
Bóg i prawdziwy człowiek, nasz Pan
i Zbawca.

Na Jego przyjście ludzkość czekała
od zarania swoich dziejów. Od pierw-
szej obietnicy zbawienia po grzechu
pierworodnym. Z ust do ust, z po-
kolenia na pokolenie przekazywano
sobie zapowiedź rozbudzającą wielkie
nadzieje. Przyjdzie Odkupiciel, który
zmiażdży głowę węża. Wyzwoli ludzi

od zła, grzechu i śmierci. Nazywa-
no Go najpiękniejszymi imionami:
Przedziwny Doradca, Bóg Mocny,
Odwieczny Ojciec, Księżę Pokoju.
I stało się. Odwieczne Słowo stało się
Ciałem i zamieszkało między nami. To
wszystko, co było niemożliwe, by osią-
gnąć Boga, by się z Nim zjednoczyć,
by pokonać przepaść, która istniała
między Nim i nami – to stało się do-
stępne przez Chrystusa. On jest pomo-
stem między stworzeniem i Stwórcą,
między grzesznikami i najświętszym
Bogiem. Jest dla nas Bramą Miłosier-
dzia, która otwiera przed nami ojcow-
ski dom Boga i życie wieczne.

W tej wierze przeżywamy Nadzwyczaj-
ny Jubileusz Miłosierdzia. Ogłaszając
Rok Święty, papież Franciszek napisał:
„Bóg przychodzi, aby wybawić nas
od słabości, w których żyjemy. Jego
pomoc sprawia, że potrafimy dostrzec
Jego obecność i odczuć Jego bliskość.

Dzień za dniem, dotknięci przez Jego
współczucie, możemy również i my
być współczujący dla wszystkich”
(MV,14). Dlatego chcemy żyć Rokiem
Jubileuszowym w świetle słów Pana:
Miłosierni jak Ojciec.

Na radosne święta Bożego Narodzenia
i Nowego Roku życzymy serdecznie
wszystkim, by czułość Boga objawio-
nego w Jezusie Chrystusie wyzwalała
w sercach wzajemną miłość do Boga
i bliźnich.

Towarzyszymy Wam, Siostry i Bracia,
modlitwą i pasterskim błogosławień-
stwem.

+ *Andrzej Świr*

+ *Joachim Świr*

Toruń, Boże Narodzenie 2015 r.

CHEŁMŻA

Rocznica „Dobrej Woli”

Koncelebrowaną Mszą św. w konkatedrze Trójcy Świętej i rocznicowym mityngiem otwartym uczczono 7 grudnia 28. rocznicę powstania Grupy Anonimowych Alkoholików „Dobra Wola” w Chełmży.

Mszy św. przewodniczył i słowo Boże wygłosił ks. Karol Schmidt, a koncelebransami byli:

ks. Dawid Szymaniak z Torunia – kapelan Oddziału Odwykowego Całodobowego w Czerniewicach, ks. Łukasz Otrębski i ks. Rafał Kreczman – wikariusze chełmżyńscy. – Dromader potrafi nie pić przez 24 dni. Osoba chora na chorobę alkoholową, chcąc zachować trzeźwość, mówi sobie, że dzisiaj nie pije, nie pije przez

24 godziny, na drugi i każdy kolejny dzień mówi tak samo. W ten sposób powstają tygodnie, miesiące i całe długie lata trzeźwości – mówił kaznodzieja. – W życiu wszystkich anonimowych alkoholików zadziałał Bóg. Bycie trzeźwym alkoholikiem to nie jest wstyd. Trzeźwieć i walczyć o trzeźwość jest powodem do dumy. Pozwólmymy sobie na pomoc Pana! On zadziała! – zachęcił ks. Karol.

Delegacja uczestników uroczystości złożyła kwiaty pod epitafium zmarłego 22 lata temu ks. inf. Alfonsa Groszkowskiego, długoletniego proboszcza chełmżyńskiego, współzałożyciela „Dobrej Woli”. Po Mszy św. w Domu Kapitulnym odbył się uroczysty mityng otwarty grupy AA. Spotkanie prowadzili członkowie miejscowej grupy: Jacek, Krzysztof i Sylwester. Proboszcz ks. kan. Krzysztof Badowski zwrócił uwagę, że rocznica powstania grupy wpisuje się w Jubileuszowy Rok Miłosierdzia, który jest czasem pochylecia się nad biedą człowieka – biedą materialną, ale również nad uzależnieniem, które też jest biedą. – Rok Wielkiego

Jubileuszu jest czasem szczególnej łaski. Niech łaska Boża spłynie na tych, którzy chcą wyjść z uzależnień – powiedział ks. kan. Badowski.

Wśród zaproszonych gości w uroczystościach jubileuszowych uczestniczyli m.in. Dariusz Meller i Paweł Polikowski – radni powiatu toruńskiego, Wiesława Tatera – terapeutka z Czerniewic, od lat współpracująca z Chełmżą, Marek Kuffel – wiceburmistrz Chełmży, Hanna Maciejewska i Anna Lewandowska-Jopp z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Krystyna Wróblewska – przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmży, Małgorzata Polikowska – wiceprzewodnicząca RM Chełmży oraz Janusz Kłaman – terapeuta wolontariusz w czerniewickim ośrodku. Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć wszystkich zmarłych członków AA, szczególnie zmarłego niedawno w wieku 55 lat Andrzeja z „Dobrej Woli”, który miał ponad 21 lat trzeźwości, oraz wspólnie odmówili modlitwę o pogodę ducha.

Wojciech Wichnowski

Wojciech Wichnowski

– Trzeźwieć i walczyć o trzeźwość jest powodem do dumy – mówił ks. Karol Schmidt

CHEŁMŻA

Przesłanie dla potomnych

Remont zabytkowej chełmżyńskiej plebanii stał się okazją do utworzenia dla przyszłych pokoleń kapsuły czasu. W stropie zabytkowej chełmżyńskiej plebanii wzniesionej w latach 1848-49 przez firmy budowlane M. Welde i braci Pichert złożone zostało pismo noszące tytuł „Pozdrawiamy następców”. Pod podłogę włożono również aktualne numery Tygodnika Katolickiego „Niedziela”.

Akt sporządzony, odczytany i podpisany został w biurze

parafialnym. Datowane na 19 listopada pismo, opieczetowane pieczęciami parafialnymi i imienną proboszcza ks. kan. Krzysztofa Badowskiego zawiera informację o otwarciu 8 grudnia przez papieża Franciszka Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia. Wymienieni są obecni duszpasterze parafii, pracownicy biura, kuchni oraz ekipa remontowo-budowlana, która pod kierunkiem Jana Grotkowskiego w latach 2014-15 przeprowadzała generalny remont plebanii. „Pozdrowienia

dla następców!!!” podpisał również Dariusz Meller, prezes Chełmżyńskiego Klubu Dyskusyjnego „Pro Patria”.

Pismo włożone zostało do szklanej butelki, w której znalazły się również obiegowe monety i banknoty. Naczynie szczelnie zamknięto i schowano w stropie. Pod podłogą umieszczono również szereg egzemplarzy prasy, m.in. Tygodnika „Niedziela” i „Naszego Dziennika”. Gazety zawierają istotne informacje o demokratycznych zmianach,

jakie dokonały się w Polsce: wyborze Andrzeja Dudy na prezydenta RP i nowym rządzie PiS. Następcy znajdą również tekst sejmowego wystąpienia prezydenta oraz marszałka senatu Kornela Morawieckiego. Dla przyszłych pokoleń będzie to również historyczne źródło informacji o życiu naszej diecezji, które zawarte są w „Głosie z Torunia”. Całe wydarzenie zostało szczegółowo udokumentowane przez parafialnego fotografa.

Wojciech Wichnowski

Aleksandra Wojdyło

Ks. Wojciech Dembek informuje o zakończeniu prac konserwatorskich przy ołtarzu głównym i obrazie św. Mikołaja

KRUSZYNY

Powrót św. Mikołaja

Kruszyny to mała parafia, ale z wielkim patronem. W liturgiczne wspomnienie św. Mikołaja Biskupa parafia pod jego wezwaniem przeżywała podwójną radość – uroczystość odpustową i zakończenie prac konserwatorskich przy ołtarzu patrona.

Homilię podczas Mszy św. głosił oraz Sumie przewodniczył ks. kan. dr hab. Tomasz Wojciech Dutkiewicz, wykładowca Wydziału Teologicznego UMK w Toruniu. Przypominał przykłady i podkreślał znaczenie tradycji, obrzędowości liturgicznej i zwyczajów ludowych, które angażują człowieka i pomagają w głębszym przeżywaniu relacji między człowiekiem a Bogiem. – Znaki zewnętrzne nie przeszkadzają, ale pomagają budować życie wewnętrzne i łączność z Bogiem – mówił. Zwracał uwagę na postać patrona parafii św. Mikołaja

i jego zaufanie Panu. Zachęcał do poznawania postaci świętego patrona nie poprzez świeckie zwyczaje, ale powrót do tradycji chrześcijańskiej. Na koniec życzył parafianom i gościom przemiany ducha, aby w czasie zbliżających się świąt Bożego Narodzenia zadbali o bliższe relacje z Bogiem i aby w każdym sercu mógł na nowo narodzić się Jezus.

Liturgię uświetnił chór „Lira” z Jabłonowa Pomorskiego pod dyrekcją Andrzeja Derkowskiego.

Proboszcz parafii ks. Wojciech Dembek z radością poinformował o zakończeniu prac konserwatorskich przy ołtarzu głównym i obrazie św. Mikołaja, który dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego mógł po zakończonych pracach konserwatorskich powrócić do świątyni i parafian.

Aleksandra Wojdyło

GRUDZIĄDZ

Odpust

W bazylice pw. św. Mikołaja w Grudziądzu 5 grudnia obchodzono pierwszy dzień uroczystości odpustowych ku czci patrona. Mszy św. przewodniczył bp Andrzej Suski w otoczeniu ks. inf. Tadeusza Nowickiego i ks. kan. Dariusza Kunickiego, proboszcza miejsca oraz ok. 40 kapłanów z dekanatów grudziądzkich i innych miejscowości.

Eucharystię zainaugurowała ceremonia instalacji nowych kanoników Kapituły Kolegiackiej w Grudziądzu: ks. kan. Bogdana Tułodzieckiego –

uczy nas dzisiaj św. Mikołaj? – pytał kaznodzieja. – Ten, którego czcimy w tej bazylice, uczy nas potrzeby i wartości pasterza. Pasterz jest to słup graniczny między prawdą a fałszem. Uczy tej prawdy, którą mamy się na co dzień posługiwać. Pasterz to wlewający nadzieję. On zna i rozumie bóle i troski, nasze cierpienia i beznadzieję. W tych trudnych momentach życia trzeba sobie powiedzieć, że przybliżyło się do nas królestwo Boże. Zauważył, że nie da się uczynić bez pomocy Boga i dlatego potrzeba paster-

S. Klemensa

Nowi kanonicy Kapituły Kolegiackiej w Grudziądzu (od lewej): ks. kan. Zdzisław Syldata, ks. kan. Bogdan Tułodziecki, ks. kan. Jarosław Janowski, ks. kan. Andrzej Bartman

proboszcza parafii pw. św. Andrzeja Boboli w Pieńkach Królewskich, ks. kan. Jarosław Janowski – dyrektora Bursy Szkolnej Caritas w Grudziądzu, ks. kan. Zdzisława Syldata – proboszcza parafii pw. św. Józefa w Mniszku oraz ks. kan. Andrzeja Bartmana – kapelana Szpitala Rejonowego w Grudziądzu. Instalacji dokonał prepozyt Kapituły Kolegiackiej ks. inf. Tadeusz Nowicki.

Homilię wygłosił ks. kan. Marcin Staniszewski. – Czego

rzy, którzy głosiliby Ewangelię. Na zakończenie Eucharystii ks. kan. Dariusz Kunicki podziękował Biskupowi Andrzejowi za przewodniczenie Mszy św. i wręczył mu album wydany z okazji piątej rocznicy ogłoszenia kolegiaty bazyliką mniejszą.

W uroczystości uczestniczyli m.in. prezydent miasta Robert Malinowski z małżonką. Oprawę muzyczną zapewnił chór „Kolegiata” pod kierunkiem organisty Marka Mateckiego.

Zenon Zaremba

ZAPRASZAMY

13. Toruński Wieczór Kolęd

26 grudnia o godz. 17 w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego w Toruniu odbędzie się 13. Toruński Wieczór Kolęd, który poprowadzi zespół „Claritas”, a także Zespół Kameralny „Portamus Gaudium” wraz z zaproszonymi gośćmi. Do kolędowania zapraszają: prezydent Torunia Michał Zaleski, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Fundacja Chopin w Ogrodzie Sztuk. Patronat medialny sprawują „Niedziela – Głos z Torunia” i TV Toruń. Wstęp wolny.

ŻYJEMY W CZASACH MIŁOSIERDZIA

8 grudnia, w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, bp Andrzej Suski przewodniczył Mszy św. w kościele Mariackim w Toruniu. W tym wyjątkowym dniu otwarcia przez papieża Franciszka Jubileuszu Miłosierdzia pasterz diecezji toruńskiej podkreślił, że żyjemy w czasach miłosierdzia. Podczas uroczystości nastąpiło wprowadzenie relikwii bł. Jana z Łobdowa, franciszkanina, wielkiego czciciela Niepokalanej

KS. PAWEŁ BOROWSKI

Zgromadzonych powitał proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny ks. prał. Józef Nowakowski, który przedstawił sylwetkę bł. Jana z Łobdowa. Wskazał także na to, że nieprzypadkowo wprowadzenie relikwii odbywa się 8 grudnia, w dzień Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Tego bowiem dnia w tej świątyni zgromadzili się na modlitwie pierwsi franciszkanie, którzy przybyli do Torunia.

Ks. prał. Nowakowski wyraził nadzieję, że obecność bł. Jana z Łobdowa stanie się inspiracją do ożywienia kultu Niepokalanej oraz pobudzi ducha franciszkańskiego, zwłaszcza w rozpoczynającym się Jubileuszu Miłosierdzia.

Duchowe piękno

– Cała piękna jesteś Maryjo – mówił w homilii Biskup Andrzej. Podkreślił, że wyśpiewujemy ten hymn uwielbienia dlatego, że tak

dyktuje nam serce i podpowiada wiara. Ksiądz Biskup zaznaczył, że duchowe piękno Matki Bożej, choć było darem, to wymagało od Niej współpracy z łaską. Na ten wielki dar odpowiedziała postawą gotowości wypełnienia swojej misji. – Maryja rezygnuje z siebie, pozwala działać w sobie wyłącznie Bogu i w pełni świadomie otwiera siebie na Boże działanie, decyduje się przyznać Bogu prawo do działania i dzięki tej decyzji staje się tak naprawdę współdziałającą –

zaznaczył bp Suski, wskazując, że na duchowe piękno Matki Bożej składa się pełnia łaski, ale także posłuszeństwo wiary. To posłuszeństwo jest radykalne, całkowite i bezwarunkowe. Wszystko, co nastąpiło później, było konsekwencją tej pierwszej decyzji.

Nadzieja ludzkości

Oczekiwanie na Mesjasza towarzyszyło ludzkości od zarania dziejów. Po raz pierwszy nadzieję wyzwolenia od zła i śmierci usłyszeli Adam i Ewa w raju. Bożą odpowiedź na grzech było miłosierdzie. Ta pełna nadziei wiadomość przekazywana przez ludzi wszystkich czasów zrealizowała się dzięki pokorze i posłuszeństwu Maryi. To, co było niemożliwe, zjednoczenie z Bogiem, stało się dostępne przez Chrystusa, Syna Maryi, pełnej łaski. On jest Bramą pozwalającą nam wejść do życia wiecznego. Idąc za Nim, nie pobołdźmy, bo On ma światło życia. – Jeżeli Go przyjmujemy, idziemy w świetle, a jeśli Go nie przyjmujemy, ciemność jest wokół nas. Nie rozumiemy samych siebie i nie rozumiemy świata – dodał. Ksiądz Biskup nawiązując do słów św. Jana Pawła II, stwierdził, że nie można usunąć Chrystusa z dziejów ludzkości. – Wystarczy usunąć Chrystusa, a usunie się wszystko – podkreślił.

Dobre czasy

2 tys. lat temu wieczność wkroczyła w czas, dlatego od tej chwili żyjemy w pełni czasów. Dzięki Chrystusowi czas stał się dla nas

Biskup Andrzej okadza relikwie bł. Jana z Łobdowa

Wiesław Ochotny

Katedra Świętych Janów
w Toruniu jest głównym
kościołem jubileuszowym
z Bramą Miłosierdzia

Archiwum redakcji

czasem zbawienia. Człowiek niezmiennie od wieków śpiewa swoją pieśń narzekania na zło, niesprzyjające czasy i uskarża się na krótkotrwałość czasów dobrych. Tymczasem dla nas, chrześcijan, od 2 tys. lat trwają dobre czasy. – Nastaly czasy spełnienia Bożych obietnic i miłosierdzia. Czas pojednania z Ojcem, czas obdarowania ludzkości obecnością Boga, czas, w którym śmierci zostało odebrane ostatnie decydujące słowo, czas, w którym każdy z nas ma dostęp do źródła miłosierdzia. Żyjemy w czasach zbawienia, czasach łaski i Bożego miłosierdzia – mówił Ksiądz Biskup. Dlatego nie jesteśmy sami, bo Jezus Chrystus stał się towarzyszem naszej drogi.

Nawiązując do bulli papieża Franciszka ogłaszającej Jubileusz Miłosierdzia, Biskup Andrzej przypomniał, że uroczystość Niepokalanego Poczęcia pokazuje sposób działania Boga w dziejach ludzkości. Po grzechu Adama Bóg nie pozostawił nas samych. Na ogrom grzechu odpowiedział pełnią przebaczenia. Jego miłosierdzie jest większe od każdego grzechu i nikt nie może ograniczyć miłości Boga, który przebacza. Niech czułe spojrzenie Maryi, naszej Matki, pomaga nam w przeżywaniu roku jubileuszowego.

Podczas liturgii Ksiądz Biskup poświęcił medaliki z wizerunkiem Niepokalanej. Po Mszy św. wierni oddali cześć relikwiiom bł. Jana z Łobdowa, wielkiego czciciela Matki Bożej i człowieka miłosierdzia. ■

NADZWYCZAJNY JUBILEUSZ MIŁOSIERDZIA W DIECEZJI TORUŃSKIEJ

W uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny (8 grudnia) papież Franciszek oficjalnie rozpoczął w Watykanie Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia, który potrwa przez najbliższy rok

Przeżywanie Jubileuszu Miłosierdzia wiąże się z uroczystym otwarciem Drzwi Świętych Jubileuszu Miłosierdzia, które stają się Bramą Miłosierdzia. Przejście przez symboliczne bramy umożliwia uzyskanie odpustu i łask duchowych Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia. Papież Franciszek pierwsze na świecie Drzwi Święte Jubileuszu Miłosierdzia otworzył 29 listopada w katedrze w Bangi – stolicy Republiki Środkowoafrykańskiej. W ten sposób pokazał, że Boże Miłosierdzie potrzebne jest wszędzie i każdemu, stąd 13 grudnia na całym świecie otworzono Drzwi Święte w wyznaczonych do tego świątyniach.

W diecezji toruńskiej główną Bramą Miłosierdzia w katedrze Świętych Janów w Toruniu otworzył bp Andrzej Suski.

W obchody Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia wpisują się przygotowania do ŚDM w Krakowie oraz spotkanie młodych z całego świata z papieżem Franciszkiem. Jubileusz

Miłosierdzia przeżywany pod hasłem: „Miłosierni jak Ojciec” oraz ŚDM, których hasłem są słowa Jezusa: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” są wezwaniem do czynnego zaangażowania się w niesienie światu czułej miłości Boga. Świat bowiem czeka

na jałmużnę: jałmużnę chleba, jałmużnę sprawiedliwości, jałmużnę gestu zainteresowania i życzliwości.

Oprac. Joanna Kruczyńska

Relacja z uroczystości otwarcia Jubileuszu Miłosierdzia w diecezji toruńskiej w następnym numerze

Dekretem bp. Andrzeja Suskiego, oprócz katedry Świętych Janów w Toruniu i konkatedry pw. Trójcy Świętej w Chełmży, świątyniami z Bramami Miłosierdzia w diecezji toruńskiej są sanktuaria:

- ▶ Miłosierdzia Bożego i św. Faustyny, *Toruń*
- ▶ Matki Bożej Nieustającej Pomocy, *Toruń*
- ▶ Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin, *Toruń*
- ▶ bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego, *Toruń*
- ▶ Matki Bożej Bolesnej, *Chełmno*
- ▶ Błogosławionych Męczenników abp. Antoniego Juliana Nowowiejskiego i bp. Leona Wetmańskiego, *Działdowo*
- ▶ Matki Bożej Łaskawej, *Grudziądz*
- ▶ bł. Marii Karłowskiej, *Jabłonowo Pomorskie*
- ▶ Matki Bożej Śnieżnej, *Lisewo*
- ▶ Matki Bożej Lipskiej, *Lubawa (Lipy)*
- ▶ Matki Bożej Łąkowskiej, *Nowe Miasto Lubawskie*
- ▶ Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych, *Rywałd*
- ▶ Matki Bożej Wardęgowskiej, *Wardęgowo*
- ▶ Matki Bożej Brzemiennej, *Wąbrzeźno*

W miastach, w których nie ma sanktuarium, kościołem z Bramą Miłosierdzia jest najstarsza świątynia parafialna

W DRODZE NA ŚDM

AFRYKAŃSKA WIZYTA

W ramach przygotowań do Światowych Dni Młodzieży 2016 w Krakowie 3 grudnia gościł w chełmyńskiej parafii ks. Pedro Delfim Monteiro z Gabonu

W lipcu 2016 r. Chełmża będzie przez kilka dni gościć grupę młodzieży z Gabonu i Zambii. Później wszyscy wraz z wolontariuszami udadzą się na centralne obchody ŚDM w Krakowie z udziałem papieża Franciszka. Wizyta ks. Pedra, proboszcza w Libreville, stolicy Gabonu, miała charakter zapoznawczy, a gościowi towarzyszyli ks. dr Artur Szymczyk, dyrektor Toruńskiego Centrum Caritas, który pełni również funkcję koordynatora rejonowego ŚDM, ks. Łukasz Skarżyński z Bursy Akade-

mickiej w Przysieku, który jest koordynatorem ds. wolontariatu oraz toruńskie wolontariuszki. Goście wraz z proboszczem ks. kan. Krzysztofem Badowskim złożyli wizytę burmistrzowi Jerzemu Czerwińskiemu, który podarował gościowi album „Chełmża wczoraj i dziś” oraz rycinę przedstawiającą zabytkową wieżę ciśnień.

Spotkanie z młodzieżą

Następnym punktem programu było spotkanie z młodzieżą w Zespole Szkół, w którym

Wojciech Wichniewski

Ks. Pedro z wolontariuszkami ŚDM i kapłanami z Chełmży w sanktuarium bł. Juty w Bielczynach

udział brał również katecheta ks. Dawid Gapiński, dekanalny koordynator ŚDM. Odpowiadając na pytania uczestników, ks. Pedro, dla którego była to pierwsza wizyta w naszym kraju, powiedział m.in.: – Widać, że Polska to bardzo katolicki kraj. Wiara Polaków utwierdza nas i wzmacnia w wierze katolickiej. Polacy powinni wyjść ze swoją wiarą do świata, tam, gdzie wiary nie ma albo tam, gdzie jest bardzo słaba. Dla nas wzorem pozostaje św. Jan Paweł II.

Wolontariat

Afrykański duchowny zauważył, że w Polsce wolontariat w dużej mierze oparty jest na prowadzeniu zbiorów pieniężnych, a w jego kraju młodzież czynnie pomaga i opiekuje się osobami chorymi i starszymi. Wsparciem dla tych wolontariuszy są też bardzo różne i liczne grupy modlitewne tworzone przez gabońską młodzież.

Spacer po mieście

W trakcie spaceru nad Jezio-rem Chełmyńskim i po mieście ks. Pedro zatrzymał się przed miejscami upamiętniającymi zmarłych mieszkańców Chełmży wyznania ewangelickiego i pierwszego biskupa chełmińskiego Heidenryka oraz bł. Jutę, patronkę dzieł miłosierdzia. Po obiedzie na plebanii gość dokonał wpisu do parafialnej księgi pamiątkowej, z rąk proboszcza odebrał pamiątkowe wydawnictwo o bł. ks. Stefanie W. Frelichowskim i udał się do sanktuarium bł. Juty w Bielczynach oraz kaplicy św. Franciszka z Asyżu i Towarzyszy w Skąpem. Jego szczególne zainteresowanie wzbudziła prastara konkatedra Trójcy Świętej w Chełmży, jej historia, zabytki i związane z nią ciekawostki, m.in. legendarny gliniany kubek. Trudno było dziwić się pewnemu zaskoczeniu gościa z Gabonu, skoro konkatedra liczy sobie prawie

Sylwestrowe spotkanie

Kolejnym ogólnodiecezjalnym wydarzeniem będzie sylwestrowe spotkanie dla młodzieży „Nowy (K)Rok z Jezusem”, czyli Sylwestrowy Maraton Chwały, rozpocznie się w kościele pw. św. Józefa (diecezjalne sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy) w Toruniu 31 grudnia o godz. 20 przywitaniem przez młodzież naszej diecezji symboli ŚDM. Będziemy adorować krzyż i uwielbiać Boga, a o północy uczestniczyć w Mszy św., po której zabawa taneczna potrwa do białego rana. Nie zabraknie ciepłego posiłku, dobrej muzyki. Wystarczy, że zabierzecie ze sobą dobry humor i otwarte serca.

Zgłoszenia pojedyncze i grupowe prosimy kierować do 25 grudnia na adres: biuro@sdm2016.torun.pl

765 lat, a najstarsze miasta tego afrykańskiego, małego państwa liczącego 1,5 mln mieszkańców wybudowane zostały 60 lat temu.

Na zakończenie pobytu w Chełmży kapłan spotkał się z koordynatorem i wolontariuszami dekanalnymi ŚDM oraz obejrzał multimedialną prezentację o dotychczas prowadzonych działaniach promocyjnych ŚDM. Ks. kan. Badowski przedstawił wstępny program kilkudniowego przyszłorocznego pobytu młodzieży w Chełmży. Młodzież będzie mogła uczestniczyć w wielu bardzo ciekawych wydarzeniach duchowych, kulturalnych oraz sportowych. Chełmżyńscy wolontariusze zadawali wiele pytań dotyczących życia na afrykańskim kontynencie. Po wspólnym śpiewie gość modlił się w języku francuskim w intencji ŚDM i wolontariatu oraz udzielił błogosławieństwa.

Wojciech Wichnowski

Peregrynacja symboli ŚDM

W ramach przygotowań do Światowych Dni Młodzieży w dniach od 27 grudnia 2015 r. do 9 stycznia 2016 r. po diecezji toruńskiej będą peregrynować symbole ŚDM

Krzyż i ikona Matki Bożej – symbole ŚDM – przemierzać będą naszą diecezję. Nawiedzą parafie, klasztory, domy opieki, szpitale, więzienia i szkoły. Jeśli czas pozwoli, to może warto wybrać się na pielgrzymkę z symbolami ŚDM po naszej diecezji. Jeśli zaś nie, wybrać sobie kilka dni lub wydarzeń, w których będziemy uczestniczyć. Niech obecność krzyża ofiarowanego młodemu przez św. Jana Pawła II pomoże nam na nowo odkryć radość zbawienia. Swoją modlitwą wspierajmy przy-

gotowania do wielkiego dzieła, jakim są ŚDM.

W sposób szczególny zachęcamy do udziału w diecezjalnej inauguracji peregrynacji, która odbędzie się 27 grudnia w sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Toruniu. Uroczyste wprowadzenie symboli ŚDM nastąpi o godz. 14.45. O godz. 15 rozpocznie się Msza św. pod przewodnictwem bp. Andrzeja Suskiego, a o godz. 19 – czuwanie modlitewne „Ludzie Krzyża” w intencji prześladowanych chrześcijan.

Archiwum Diecezjalnego Centrum ŚDM

PROGRAM PEREGRYNACJI

27 grudnia (niedziela)

Toruń: powitanie symboli w diecezjalnym sanktuarium Miłosierdzia Bożego (godz. 14.45) oraz czuwanie modlitewne (godz. 19-21)

28 grudnia (poniedziałek)

Toruń: parafia pw. Miłosierdzia Bożego i św. Faustyny, czuwanie modlitewne osób konsekrowanych (godz. 13-15)

28-29 grudnia (poniedziałek/wtorek)

Chełmża: parafia pw. św. Mikołaja

29-30 grudnia (wtorek/środa)

Grudziądz: parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego

30-31 grudnia (środa/czwartek)

Grudziądz: Regionalny Szpital Specjalistyczny, Zakład Karny, Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety, parafia pw. św. Mikołaja

31 grudnia – 1 stycznia (czwartek/piątek)

Toruń: Sylwestrowy Maraton Chwały w diecezjalnym

sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy (od godz. 20 do godzin porannych)

1 stycznia (piątek)

Łasin: parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej i klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych

1-2 stycznia (piątek/sobota)

Wąbrzeźno: parafia pw. Matki Bożej Królowej Polski
Pniewite: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej

2-3 stycznia (sobota/niedziela)

Nowe Miasto Lubawskie: parafia pw. św. Tomasza Apostoła

3-4 stycznia (niedziela/poniedziałek)

Lubawa: parafia pw. św. Jana Chrzyciela i św. Michała Archaniola

4-5 stycznia (poniedziałek/wtorek)

Działdowo: parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego
Lidzbark Welski: parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

5-6 stycznia (wtorek/środa)

Brodnica: parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej

6 stycznia (środa)

Toruń: Wyższe Seminarium Duchowne
Symbole będą także obecne na Orszaku Trzech Króli (godz. 14)

6-7 stycznia (środa/czwartek)

Kowalewo Pomorskie: parafia pw. św. Mikołaja
Golub: parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej

7-8 stycznia (czwartek/piątek)

Chełmno: parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

8-9 stycznia (piątek/sobota)

Unisław: parafia pw. św. Bartłomieja Apostoła

9 stycznia (sobota)

Unisław: pożegnanie symboli w kościele parafialnym pw. św. Bartłomieja Apostoła (godz. 15)

**Stronę oprac.
ks. Paweł Borowski**

GWIAZDKOWE CZYNY MIŁOSIERDZIA W LATACH WIELKIEJ WOJNY

I wojna światowa przyniosła milionowe ofiary, kalectwo, pożogę, ruiny i nędzę, zapełniła świat bezdomnymi i sierotami. Wobec bezmiaru nieszczęścia obudziły się w ludziach wielkie pokłady miłosierdzia

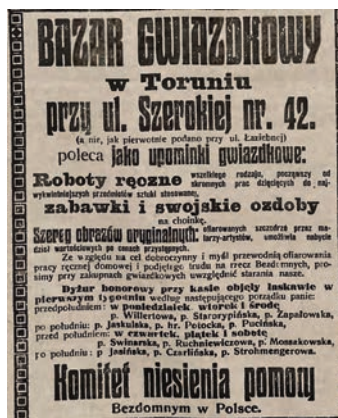
Działania wojenne nie dotknęły bezpośrednio przygranicznego Torunia, ale w zaborze rosyjskim pozostawiły ruiny i zgłiszcza, zniszczone plony, odbywały się rekwizycje żywności najpierw przez wycofujące się wojska rosyjskie, później zwycięskie niemieckie. Srożył się głód, przybywało pozbawionych dachu nad głową i osieroconych, tułających się dzieci. „Składajcie na bezdomnych i wojną dotkniętych” – apelowała „Gazeta Toruńska”, nagłaśniając wszelkie dobroczynne inicjatywy obywatelskie.

Dobroczynne panie

Pod nieobecność mężczyzn powołanych do wojska „kobiety i dziewczęta (...) zdołały nie tylko ożywić, ale i znacznie rozwinąć życie polskie” (Tadeusz Zakrzewski). „Ku miłym Bogu uczynkom miłosierdzia” nakłaniało torunian Towarzystwo Zupełnej Wstrzemięźliwości „Wyzwolenie” organizujące na rzecz bezdomnych Dni Wstrzemięźliwości. „Szczególnego naboja znaczenia w oczach Bożych ofiary połączone z umartwieniem i odmawianiem sobie rzeczy zbytecznych” – przekonywano w „Gazecie Toruńskiej” z 7 grudnia 1915 r. „Niech Gwiazdka wasza będzie skromniejsza – czytamy w słowie skierowanym do dzieci 21 grudnia 1915 r. – uproszcie rodziców, by zechcieli już teraz ofiarować wam pieniądze przeznaczone na

podarki. Za otrzymane w ten sposób fundusze zakupicie książki, zabawki, (...) pierniki, skarpetki koszule (...)”. W połowie 1915 r. powstał Komitet Niesienia Pomocy Królestwu Polskiemu, który zajął się zbieraniem pieniędzy i darów rzeczowych dla rodaków z zaboru rosyjskiego, organizowaniem koncertów na rzecz bezdomnych. Helena Piskorska wydawała w latach 1916-19 w drukarni Sylwestra Buszczyńskiego miesięcznik „Żebraczek Bezdomnych”, przeznaczając dochód ze sprzedaży „na korzyść ofiar wojny”.

Torunianki zgromadzone w kole samokształceniowym i patriotycznym pod nazwą „Wełnianka”, założonym przez Wandę Szuman i Helenę Steinbornową organizowały dobroczynne spektakle i zabawy ludowe. Maria Swinarska i Hanna Kirmes współorganizowały szwalnię bielizny i odzieży. Szyciem i pakowaniem zajmowało się 300 wolontariuszek, dzięki którym przygotowywano paczki dla 6080 osób (por. Tadeusz Zakrzewski, „Życie polskie Torunia w ostatnich latach zaboru pruskiego”, Toruń, 1985). W przeddzień Wigilii 1917 r. w sali Wiktorii (u zbiegu ulic Chełmińskiej i Grudziądzkiej) odbył się wieczór dla uczczenia św. Wincentego à Paulo. Widzów uraczyły „piękne śpiewy, wykład, deklamacja, żywy obraz, a szczególnie śliczna sztuka teatralna”, a dochód z biletów przeznaczono dla biednych dzieci z Torunia. Oprócz zbiorów pieniędzy, żywności i odzieży panie z Towarzystwa

Ogłoszenie o bazarze gwiazdkowym w „Gazecie Toruńskiej” w 1916 r.

św. Wincentego à Paulo organizowały co roku Gwiazdkę dla dzieci, obdarowując je paczkami z żywnością, odzieżą i książkami.

Bazary gwiazdkowe

Od 1916 r. urządzano w zaborze pruskim bazyry gwiazdkowe zainicjowane w Toruniu przez Helenę Steinbornową. „Towar, pracę obsługę, czas i siły ofiarowały darmo zacne i dobroczynne panie nasze” (ks. Henryk Szuman). Helena Piskorska podaje w „Żebraczku Bezdomnych” przykłady ofiarności. Łańcuchy i ozdoby na choinkę wykonywały dzieci, które chodzą do szkoły i nianczą najmłodsze rodzeństwo, a „całe tuziny” lalek ubierały ich matki. Szewc Czerniewicz bezinteresownie naprawił, dając własny materiał, 20 par obuwia. Cztery służące, które zauważyły, że w paczce ich pani dla bezdom-

nym nie ma nic dla niemowląt, w tajemnicy przed nią uszyły ubranka z zakupionego przez siebie materiału. Setki kosztuły uszyły kobiety „po wsiach”, choć na nich spoczywał ciężar prowadzenia gospodarstwa, gdy mężowie poszli na wojnę. I tak dalej... Czysty zysk z zakupów, którym towarzyszyły loterie, koncerty i przedstawienia w 45 miastach pomorskich przyniósł ponad 217 tys. marek, z czego bazar toruński – 82 415 marek. „Każdy upominek kupiony w bazarze gwiazdkowym – przypominał ks. Szuman, dziś sługa Boży – jest podarkiem: dla swoich w domu, dla głodnych w Polsce, dla kupujących wskutek radości i zasługi z dobrego uczynku i wreszcie dla Dzieciątka Jezus mówiącego: „Coście uczynili jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”. Nauka o miłosierdziu sprzed stu lat wciąż jest aktualna...

Wojciech Wielgoszewski

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85